

***Brucella canis*/Canine brucellose**

Sinds 2016 is in Nederland bij diverse honden afkomstig uit Oost-Europa een infectie met *Brucella canis* aangetoond (1). *Brucella canis* kan in verschillende lichaamsdelen/organen ontstekingen veroorzaken. Het meest bekend zijn ontstekingen van de geslachtsorganen (testikel, bijbal, prostaat) bij de reu. Bij de drachtige teef kan een infectie met *Brucella canis* abortus of doodgeboren pups veroorzaken. Bij gecasteerde en gesteriliseerde honden worden regelmatig ontstekingen in (multiële) wervels en/of tussenwervelschijven (discospondylitis) gezien die kunnen leiden tot rug- en nekpijn en wisselende kreupelheid. Daarnaast kunnen er ontstekingen in gewrichten, ogen en hersenen optreden (2, 3).

De bacterie kan tussen honden overgedragen worden via direct contact met lichaamsvloeistoffen, zoals vaginale uitvloeiing, sperma en vruchtwater, maar ook urine, bloed, melk, speeksel en faeces kunnen de bacterie bevatten. Pups kunnen intra-uterien, gedurende de partus, of via de melk besmet raken (4). Doordat de bacterie zich kan handhaven in mononucleaire fagocyten in het beenmerg, lymfeknopen, milt en prostaat kan een infectie jaren onopgemerkt blijven (3).

Zoönose

Brucella canis is een zoönose en kan gevaarlijk zijn voor mensen. Mensen kunnen besmet raken als besmette lichaamsvloeistoffen in contact komen met de slijmvliezen of een beschadigde huid. Met name mensen die hulp bieden bij een abortus of doodgeboorte kunnen besmet raken. Klinische klachten bij mensen kunnen uiteenlopen van een milde vermoeidheid, vermoeidheid met intermitterende koorts tot een ziektebeeld met hoge koorts, vermoeidheid, malaise, misselijkheid, rillingen, nachtzweeten en hoofdpijn (4). Jonge kinderen, ouderen, zwangere vrouwen en mensen met een verminderde afweer zijn gevoeliger voor een infectie.

Praktische adviezen

Bij een verdenking van brucellose wordt allereerst serologisch onderzoek geadviseerd. Draag bij de bloedafname handschoenen. Het serummonster dient ingestuurd te worden naar Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) (<https://www.wur.nl/en/Research-Results/Research-Institutes/Bioveterinary-Research/Animal-diseases/Bacteriology/Brucellosis.htm>). Het wordt ten sterkste afgeraden om monsters van deze honden (zoals urine of purulent materiaal) in te sturen naar een veterinair laboratorium voor routinediagnostiek. Neem verder gebruikelijke hygiënemaatregelen in uw kliniek, zoals desinfectie van ruimte en materialen, nadat u een verdachte patiënt hebt onderzocht. Indien u vragen heeft over de monsternamen, testmethode en/of een uitslag, kunt u contact opnemen met het VMDC (telefoonnummer: 030-2531242) of met het WBVR (telefoonnummer: 0320-238302 maandag t/m vrijdag van 10.00 – 12.00 en 14.00 – 16.30 uur). Voor vragen over risico's voor uzelf en/of uw praktijkmedewerkers adviseren we u contact op te nemen met uw arbodienst/bedrijfsarts of met de afdeling infectieziektebestrijding van de regionale GGD.

Aangifteplichtig

Brucellose behoort voor alle zoogdieren tot de lijst van aangifteplichtige dierziekten volgens de Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen. Een hond uit het buitenland met klinische verschijnselen en/of met een positieve serologie voor *Brucella* spp. dient te worden gemeld aan de NVWA door de dierenarts, het laboratorium, of de diereigenaar (via het landelijk meldpunt dierziekten telefoonnummer: 045-5463188).

Behandeling

Behandeling van geïnfecteerde honden met antibiotica kan tot (tijdelijke) klinische verbetering leiden, maar zelden tot eliminatie van de bacterie. Om verspreiding te voorkomen wordt castratie of sterilisatie nadrukkelijk geadviseerd. Geïnfecteerde honden kunnen dragers blijven en opnieuw de bacterie gaan uitscheiden (2). De honden blijven dus een risico voor de omgeving en geadviseerd wordt per individuele casus een afweging tot euthanasie te maken. Voor advies m.b.t. individuele klinische casuïstieken kunt u het KIESUKG-servicenummer contacteren: 0900-5437854 en vragen naar Dr. N. Willems.

1. Keur I, Visser V, Broens E, Van Dijk M, Meij B, Willems N, Swaan C, Valkenburgh S. *Brucella canis* in Nederland. Tijdschrift voor diergeneeskunde, 2019; 144(1): 16-17
2. Makloski CL. Canine Brucellosis Management. *Veterinary Clinics of North America: Small Animal Practice*. 2011; 41(6): 1209-19.
3. Graham EM, Taylor DJ. Bacterial reproductive pathogens of cats and dogs. *Veterinary Clinics of North America - Small Animal Practice*. 2012; 42(3):561-82.
4. Kazmierczak J. Public health implications of *Brucella canis* infections in humans. *National Association of State Public Health Veterinarians*. 2012;
<http://www.nasphv.org/Documents/BrucellaCanisInHumans.pdf>